

YRKESORGANISASJONENES
SENTRALFORBUND

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep

0030 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

YS210320

21. mars 2015

Aktuelle saker og tiltak knyttet til korona-pandemien

YS viser til orienteringsmøte 20. mars 2020. Vi setter pris på adgangen til å legge frem innspill skriftlig og til å kunne utdype de innspill vi ga i møtet. Som nevnt i møtet velger vi å fokusere på områder som ikke ble påpekt av andre aktører selv om vi hadde mange av de samme på vår liste, og således støtter det som fremkom av disse.

Innledningsvis vil vi understreke at vi mener det er viktig å skape trygghet i befolkningen, både i forhold til nåsituasjonen og på litt lenger sikt. Derfor bør man allerede nå forsikre folk om at de gode tiltakene regjeringen har iverksatt for å ivareta arbeidstakerne vil bli forlenget dersom det er behov. Permitteringspenger bør være 100 % av lønn også etter 20 dagers perioden og 26 ukers grensen for permitterings lengde bør forlenges dersom det blir behov. Dette bør komme som signaler fra regjeringen nå.

Rettigheter for arbeidstakere fra eller bosatt i utlandet

Det er viktig nå å sikre rettigheter for de som er bosatt i utlandet og jobber i Norge, eller er utenlandske og jobber i Norge. Eksempelvis har norsk sokkel i alle år hatt et stort bidrag av personell fra utlandet og norsk personell bosatt i utlandet. YS forbundet SAFE får nå stadig henvendelser fra medlemmer bosatt i utlandet som blir nektet å reise på jobb grunnet karantene og innreiseforbud til landet. Det vil si at den økonomisk konsekvensen av innreiseforbud og karantenebestemmelser blir lagt på den enkelte arbeidstaker. De har ikke rett til sykkelønn eller ledighetstrygd.

Partene i oljebransjen jobber med å finne gode løsninger, men vi trenger samtidig avklaring av regelverket. Har disse arbeidstakerne rett til dagpenger dersom de må permitteres? Er det et vilkår at de oppholder seg i Norge? Hva hvis arbeidstaker også må i karantene i sitt eget hjemland når vedkommende skal ha fri?

Politiet

Det er en rekke forvaltningsgjøremål innen politiet som har tidsfrister for når det må søkes fornyelse. Dette gjelder bl.a. i våpensaker, utlendingssaker. Disse kontorene i politiet holder stengt og det er derfor ikke mulig å søke innen gjeldende tidsfrister. Det bør derfor vurderes å gi amnesti for disse sakene.

Skatteetaten eier IKT-systemet SIAN som også Politiet benytter seg av. DINA er en selvbetjeningsløsning under utvikling i SIAN til bruk for arbeidstakere som har lønnstrekk og lignende. Vi er kjent med at utviklingsprosjektet er stanset. Manglende ferdigstilling av selvbetjeningsløsningen vil medføre at den sivile rettspleien må ta i mot henvendelser om stopp/endring i lønnstrekk osv. manuelt. Mange får endret lønnstrekk på grunn av permittering og belastningen på systemet er stor. Det er derfor viktig at Skatteetaten prioriterer å ferdigstille selvbetjeningsløsningen.

Generelt om sikkerhet og beredskap

I et sikkerhets- og beredskapsperspektiv vil YS minne om at når det inngås avtaler om utvidede rammer for arbeidstid lokalt eller sentralt, så påhviler det både arbeidsgiver og tillitsvalgte et ekstra ansvar for å påse at arbeidstakerne likevel har forsvarlige arbeidstidsordninger. Arbeidsgiver har hovedansvaret for at arbeidstidsbestemmelsene i de avtalene som inngås blir etterlevd. I dette ligger også et ekstra ansvar å vurdere, kontrollere og påse at arbeidstiden til enhver tid er forsvarlig. Arbeidsmiljøloven § 3-1, 1. ledd krever at dette gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte.

YS ser at det kanskje viktigste initiativene er tiltak som bidrar til å mobilisere arbeidskraft til samfunnskritiske funksjoner. Landbruket mangler prekær arbeidskraft pga stengte grenser og vi kan fort komme dit hvor helsesektoren tømmes for arbeidskraft til karantene og/eller sykdom. Mye av dette dreier det seg om å få kartlagt kompetanse hos permitterte, kartlegge behov innenfor viktige funksjoner og evne å kjapt matche etterspørsel med tilbud. Det jobbes på spreng i NAV for å få løsninger opp, men gitt situasjonen så er kanskje ikke dette tilstrekkelig. Her kan man trekke på erfaringer fra tidligere. I oljekrisa i 2014/2015 jobbet man med å flytte kompetanse fra oljebransjen til kommunesektoren, og i samme periode jobbet man med å utvikle et hurtigspor for innvandrere, inkludert et verktøy for kartlegging. YS går gjerne i dialog med regjeringen om dette.

YS vil rose myndighetene med helsedirektoratet og folkehelseinstituttet i spissen for det gode arbeidet som gjøres for å hindre smitte, og sikre borgerne god helsehjelp dersom man blir smittet. Karantenebestemmelsene og etterhvert mer utbredt smitte og sykdom får økende konsekvenser for samfunnskritiske funksjoner og oppgaver. Dette vil særlig kunne ramme funksjoner som i utgangspunktet er sårbare som følge av at få personer har den nødvendige

kompetansen. Dette fordrer kartlegging av spesielt kritiske og spisse funksjoner, og sette inn tiltak for skjerming disse spesielt. YS vil i denne omgangen kun spille inn forslag om å vurdere opprettelse av rene soner for kritisk personell. Et slikt tiltak vil være særdeles inngripende i den enkeltes liv, og må selvfølgelig veies opp mot andre hensyn.

Ifølge Helsedirektoratet er apotekansatte regnet som helsepersonell og skal følge de samme reglene for testing. YS forbundet Parat erfarer at det er flere apotekansatte som er syke og nektes testing fra den kommunen de tilhører. Dette betyr at de utgjør en risiko for pasienter og kunder. Det er viktig at det går ut klare retningslinjer fra HDI om hvem som skal regnes inn i samfunnskritiske funksjoner.

YS er kjent med at tilgang på enkelte medisiner er en utfordring, blant annet som følge av hamstring. Vi legger til grunn at helsemyndighetene overvåker denne situasjonen og raskt kan iverksette restriksjoner på salg av slike medisiner.

YS organiserer arbeidstakere i hele landet, både sentralt og i distriktene. Vi har fått melding om at det i noen distrikter er lite utbygd bredbåndkapasitet, og at mobilt bredbånd er eneste alternativ. Med de allerede betydelig inngripende tiltakene som er innført blir denne type tjenester mer viktig for å holde aktivitetene i gang innenfor både næringsliv og offentlige tjenester. Vi ber myndighetene opprette kontakt med nettleverandørene for å sikre gode mobile bredbåndtjenester til en kostnad som lar seg forsvare.

Krisen øker etterspørselen etter nettkapasitet, og konsekvenser av brudd på nettet blir nå mer dramatiske. Staten har ordninger for å stimulere til robuste nett med høy kapasitet over hele landet. Regjeringen bør vurdere om en styrking av disse ordningene nå raskt kan bedre og trygge nettstatusen.

Opprettholdelse av forsyningskjeder luft/land/vann er særdeles viktig i situasjonen vi befinner oss i. YS-forbundet YTF er bekymret på egne medlemmers vegne vedrørende forslag om å stenge døgnhvileplasser og toaletter langs vegene. Dersom man ønsker at transport av personer og varer skal opprettholdes på et visst nivå, så må denne type fasiliteter holdes åpne. Løsningen er å øke hyppighet og kvalitet på renhold.

Med vennlig hilsen

Hans-Erik Skjæggerud

1.nestleder

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund - YS